

■ **ПОДВИГ**

Життя за побратимів

Сьогоднішня розповідь про останній подвиг старших сержантів Василя Полякова та Анатолія Луцка, які кинули виклик смерті, не один раз зухвало дивилися їй у вічі і перемогли, безстрашно вивозячи із самого пекла поранених товаришів...

6
стор.

■ **КАДРИ**

П'ята хвиля мобілізації

24 червня Президент України Петро Порошенко підписав Указ про звільнення в запас військовослужбовців п'ятої хвилі мобілізації. Редакція звернулася до відповідних управлінь АДПСУ з проханням роз'яснити порядок заходів, пов'язаних з реалізацією цього Указу.

7
стор.

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
КОМПЕТЕНТНО, ЯСКРАВО, ЦІКАВО ВСІМ
 читайте у газеті «Прикордонник України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи
Передплатний індекс:
 газети – 61023, журналу – 48786

Прикордонник України

№ 26 (5520) ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ
 8 ЛИПНЯ 2016 РОКУ ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ВМС і Морська охорона – потужна сила

2
стор.

■ **КОРДОН ЗА ТИЖДЕНЬ**

Державний кордон України перетнуло **1,741 млн** осіб та **385 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **63** особи, зокрема **5** незаконних мігрантів

Вилучено **15** одиниць зброї, **636** г наркотичних речовин

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **1,835 млн** гривень

■ коротко
про головне

**«Голос Донбасу»
чути все сильніше**

Радіостанція «Голос Донбасу», яка без штампів російської пропаганди висвітлює ситуацію на східних теренах нашої держави, із 1 липня поширила своє мовлення на південні райони Донеччини. Перший день трансляції обласного радіо розпочався великим радіомарафоном. У студії своїми думками щодо майбутнього нової радіостанції та взагалі Донеччини зі слухачами ділився творчий колектив «Голосу Донбасу». Також у гості прийшли люди, безпосередньо причетні до створення каналу. «Багато в кого були сумніви щодо того, чи буде звучати у східноукраїнському ефірі «Голос Донбасу». Проте 1 липня зранку зазвучав український голос Донбасу. Далі наше головне завдання – зробити так, аби цей голос можна було безперешкодно чути на всій території Донецької області», – зазначив виконавчий директор Донецької регіональної філії НТКУ Віктор Підлісний. Наразі обласне радіо можна слухати на частоті 67,34 МГц та на сайті телеканалу «До ТеБе» www.dotb.dn.ua. При цьому спеціалісти вже займаються переходом каналу на FM-мовлення.

Аліна ДАНИЛЮК

**Літаки польські,
озброєння –
українське**

Це стало відомо після закінчення тендерних процедур оголошених оборонним відомством Польщі. Консорціум, сформований польською компанією WB Electronics та українською – «Спецтехноекспорт», постачатиме ракети типу «повітря-повітря» для польських винищувачів МіГ-29. Україна – єдиний, крім Росії, виробник ракетних снарядів, які можуть використовуватися в польських літаках МіГ-29М, пристосованих до стандартів НАТО, але у них надалі функціонує російський стандарт озброєння. Проте саме українські виробники постачатимуть польському війську ракети середньої дальності Р-27ЕР з радіолокаційним наведенням. Сорок таких ракет мають бути доставлені до кінця листопада цього року.

Сергій ПОЛЩУК

**До Туреччини
без візи –
на 90 днів**

Кабінет міністрів Туреччини збільшив термін безвізового перебування громадян України на території Турецької Республіки з 60 до 90 днів. Про це повідомив офіційний урядовий вісник «Resmî Gazete». У виданні зазначається, що українці можуть перебувати в Туреччині без віз до 90 днів протягом 180 днів з дати останнього в'їзду. Раніше наші співгромадяни могли перебувати у Туреччині без візи до 60 днів при загальному терміні перебування не більше 90 днів протягом шести місяців з дати першого в'їзду. Нагадаємо, що візовий режим між Туреччиною та Україною було скасовано 2012 року.

Олена ТАЩИЛІНА

■ професійне свято моряків

ВМС і Морська охорона – потужна сила

Морські прикордонники Одеси взяли участь в урочистостях з нагоди відзначення Дня Військово-Морських Сил і працівників морського й річкового флоту України.

Наталія ГУМЕНЮК

В Одесі – столиці флоту України, яка з 2014 року, після анексії Криму, стала основним пунктом базування Військово-Морських Сил України, пройшло святкування професійного свята військових моряків. За традицією, біля причалів морського вокзалу у святковому строю вишикувались кораблі та катери Військово-Морських Сил та Морської охорони Держприкордонслужби України.

Одесити і гості міста побачили флагман флоту «Гетьман Сагайдачний», середній десантний корабель «Кіровоград», два нових малих броньованих артилерійських катери проекту «Гюрза-М» та артилерійський катер «Скадовськ». Від Державної прикордонної служби України – корабель Морської охорони 2 рангу «Григорій Куроп'ятников», корабель Морської охорони 3 рангу «Поділля» та сучасний швидкісний катер «Балаклава».

Традиційно святкування розпочалось із священного ритуалу підняття прапора, після чого відбулася церемонія спуску на воду вінків пам'яті загиблих воїнів, а потім для всіх присутніх військовий оркестр і рота почесної варті провели святкове дефіле на площі перед морським вокзалом.

– Саме на системному нарощуванні військово-морського потенціалу України, який забезпечить надійний захист портів, узбережжя, морських комунікацій, національних інтересів на морі, зараз всі ми маємо зосередити наші зусилля, – сказав Глава Держави, відкриваючи офіційну частину

заходів. Після промови Президент України Петро Порошенко оголосив призначення командувачем ВМСУ Ігоря Воронченка, вручив сертифікати на нові малі броньовані артилерійські катери «Гюрза», державні нагороди кращим військовим морякам та повідомив про перейменування середнього десантного корабля «Кіровоград» на честь загиблого під час АТО командира частини Юрія Олєфіренка.

Обходячи парадний стрій кораблів та катерів, Президент завітав до корабля Морської охорони «Поділля», подякував морським прикордонникам за службу і відмітив їхній значний внесок у справу захисту інтересів України.

– Морська охорона Держприкордонслужби та Військово-Морські Сили у своїй співпраці – це єдина потужна сила, що впевнено тримає під контролем усі підступи з моря, гарантовано протистоїть посяганням на межі територіального моря України та її виключної морської економічної зони – зазначив Петро Порошенко.

Крім того, найкращих фахівців морської справи, які присвятили своє життя захисту морських кордонів України, було заохочено правами Голови Держприкордонслужби підвищенням у військових званнях, відомчими медалями та відзнаками.

Протягом дня кораблі та катери були відкриті для відвідування всіма охочими. ■

■ Україна – Польща

Малий прикордонний рух призупинено

Іван ГАЛКІН

4 липня 2016 року Польща призупинила малий прикордонний рух для громадян України. Таке рішення у Варшаві пояснюють посиленням заходів безпеки, пов'язаних з підготовкою до Варшавського саміту НАТО – 2016, візиту Папи Римського Франциска і Світових днів молоді. Як запевняють польські колеги, обмеження тимчасові й триватимуть протягом місяця.

Упродовж цього періоду мешканці прикордонних районів, які перетинали кордон з Польщею за спеціальними дозволами в рамках малого прикордонного руху, зможуть зробити це тільки на загальних підставах за наявності документів, визначених польською стороною (паспорт, віза). Також це стосуватиметься і громадян України зі спеціальними дозволами, які прямують на тери-

торію Польщі транспортними засобами з польськими реєстраційними номерами та повинні перетинати державний кордон кожні п'ять днів. За домовленістю з польською стороною, щоб не притягувати власників таких автомобілів до адміністративної відповідальності, представники української фіскальної служби проставлятимуть їм відмітки у документах у пункті пропуску без фактичного виїзду з України на територію Польщі.

З метою уникнення напруженості та черг на українсько-польському рубежі українські «зелені кашкети» вжили ряд заходів. Голова Держприкордонслужби генерал-полковник Віктор Назаренко спільно з головою Львівської обласної державної адміністрації провели координаційну нараду з оперативного реагування на ситуацію, що склалася. Зокрема, вартіві рубежу ініціювали створення міжвідомчих оперативних штабів у Волинській та Львівській областях.

Про тимчасову зміну порядку в'їзду до Республіки Польща, яку необхідно врахувати учасникам малого прикордонного руху, поінформовано центральні органи виконавчої влади, представників ЗМІ та громадськості, уточнено порядок взаємодії з правоохоронними органами і контрольними службами на випадок ускладнення обстановки. Для координації заходів посилення українсько-польської ділянки кордону організовано роботу ситуативних груп Держприкордонслужби і міжвідомчих ситуативних центрів.

Вартіві рубежів роблять усе можливе, щоб тимчасові заходи посилення завдали якомога менше незручностей подорожуючим і при цьому були дотримані найвищі стандарти безпеки. ■

■ Колегія ДПСУ

Оцінка принципова – рішення жорсткі

Голова Державної прикордонної служби України генерал-полковник Віктор Назаренко перевіряє стан організації охорони кордону на ділянці Західного регіонального управління. За результатами інспекції у Львові пройшло виїзне засідання Колегії Держприкордонслужби, де було прийнято низку серйозних управлінських рішень.

Олег СЛОБОДЯН

Під час роботи на західній ділянці держ-рубежу очільник прикордонного відомства проінспектував відділи прикордонної служби

«Нижанковичі», «Шегині», «Краківець» Мостиського та «Грушів» і «Рава-Руська» Львівського загонів. Віктора Назаренка цікавили буденні питання: наскільки ефективно вбудована система охорони кордону; чи забезпечені прикордонні наряди необхідною технікою й засобами; чи достатній рівень інженерного облаштування ділянок рубезу; як організована взаємодія із колегами суміжної країни та багато іншого. Варто зазначити, що далеко не все з побаченого задовольнило Голову Держприкордонслужби. Хоча в цілому стан організації охорони кордону дозволяє виконувати поставлені завдання. У ході роботи генерал-полковник Віктор Назаренко вказав керівникам регіонального управління, загонів та відділів на ті фактори, які з незрозумілих причин залишилися поза їхньою увагою.

Також генерал-полковник Віктор Назаренко активно спілкувався з учасниками прикордонного руху в пунктах пропуску, представниками контрольних служб та своїми підлеглими. Зокрема, у відділенні інспекторів прикордонної служби «Малнів» відділу «Краківець» саме зараз проходять підготовку та ознайомлюються зі спеціфікою служби новоприбулі солдати строкової служби. Користуючись нагодою Голова Служби перевіряв якість харчування новобранців, пообідав з ними в їдальні та провів напівофіційну бесіду. Очільник відомства наголосив на важливості якісної охорони державного рубезу та висловив сподівання, що кожен із військовослужбовців розуміє усю повноту відповідальності за доручену справу.

За результатами інспекції у Західному регіональному управлінні відбулося виїзне засідання Колегії Служби, на якому була дана принципова оцінка роботи і кожного з керівників різних ланок управління. Особлива увага приділялася питанням протидії злочинності на державному кордоні та боротьбі з корупцією. Генерал-полковник Віктор Назаренко наголосив, що «... кожен військовослужбовець повинен усвідомити: ніяких корупційних проявів чи, тим більше, схем у Держприкордонслужбі не повинно бути. Усі, від рядового до генерала, повинні сумлінно та самовідданно виконувати завдання з охорони державного кордону. А ті, хто цього не зрозуміє, будуть нести сувору відповідальність відповідно до законодавства».

У результаті детального аналізу за низку упущень в організації служби були усунені з посад один із заступників начальника регіонального управління та начальник Мостиського прикордонного загону. Також рішенням Колегії призначено низку службових перевірок, на період яких від виконання обов'язків усунуто ще одного із заступників начальника Західного регіонального управління, кілька начальників відділів прикордонної служби Чернівецького, Мукачівського та Мостиського загонів і офіцерів внутрішньої та власної безпеки.

Наприкінці засідання Голова Держприкордонслужби наголосив, що Колегія і в майбутньому даватиме лише принципову оцінку діям посадових осіб через призму протидії корупції та забезпечення законності на державному кордоні. ■

■ вишкіл

Умовних терористів знешкоджено

В Ужгороді пройшли антитерористичні навчання, до участі у яких були залучені сили та засоби місцевих підрозділів СБУ, Держприкордонслужби, Нацполіції, ДСНС, Нацгвардії, медичної служби та органів місцевої влади.

Наталія ЄСЬКІНА

Антитерористичні навчання було організовано на базі двох об'єктів: в адмінбудівлі Виконавчого комітету Ужгородської міської ради та міжнародному аеропорту міста Ужгород. Відповідно до тактичного задуму навчання прикордонники на летовищі відпрацювали комплекс заходів з метою недопущення проникнення сторонніх осіб. Завершальним етапом стало захоплення умовних терористів та звільнення заручників.

Під час навчання охоронці кордону перевірили готовність своїх сил і засобів, відпрацювали алгоритм дій із протидії можливим терористичним загрозам на об'єктах поблизу кордону, а також удосконалили механізм взаємодії між відомствами та установами, задіяними в антитерористичній діяльності. Варто зазначити, що такі заняття є дуже

важливими, оскільки вони допомагають військовослужбовцям удосконалити практичні навички під час виконання поставлених завдань в екстремальних обставинах.

Загалом в антитерористичному занятті взяли участь 130 представників Чопського прикордонного загону та було задіяно 11 одиниць спеціальної техніки. ■

■ гарячі будні

Infiniti з багатьма невідомими

Коштовний автомобіль, котрий перебував у базі даних Інтерполу як викрадений, виявили у пункті пропуску «Кучурган» прикордонники Білгород-Дністровського загону. Зареєстрований у Казахстані Infiniti 2014 року випуску переправляв з України до Молдови 30-річний громадянин цієї країни. Під час перевірки правоохоронці з'ясували, що транспортний засіб поцупили в його російського власника ще наприкінці минулого року. Сам водій запевняв, що, мовляв, не причетний до викрадення, а лише переганяє автомобіль за дорученням власника – жителя Придністров'я. Так це чи ні, з'ясуватимуть слідчі. Додамо лише, що вартість аналогічного авто в Україні сягає мільйона гривень.

Людмила ТКАЧЕНКО

Відзначилися строковики

Дев'ятьох нелегальних мігрантів з Афганістану затримали прикордонники Мукачівського загону на ділянці відділу «Лужанка». Іноземців перехопили саме у той момент, коли ті намагалися зробити лаз у загороджувальному паркані. Дві жінки, четверо чоловіків і трое дітей не мали жодних документів, проте повідомили, що є афганцями. Наразі затриманих доставлено до пункту тимчасового тримання загону, триває пошук організаторів переправлення. Зазначимо, що виявили нелегалів солдати-строковики, які лише нещодавно почали нести службу в прикордонних нарядах. Сподіваємося, що їхні перші здобутки матимуть гідне продовження.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Дісталось «на горіхи»

Двох українців, які хотіли переправити до Росії партію волоських горіхів, затримали прикордонники Сумського загону. Вантажний ГАЗ із «санкційним» товаром перепинив наряд від мобільної застави «Суми» неподалік села Славгород. У кузові авто було понад 2,2 тис. чистих горіхів, розфасованих у коробки. Власниками вантажу виявилися двос жителів сусіднього селища Краснопілля. За даним фактом прикордонники поінформували взаємодіючі органи та склали документи адміністративного провадження. Горіхи, попередня вартість яких – близько півмільйона гривень, передали до фіскальної служби.

Роман ТКАЧ

Нікотинний бус

Оперативники Котовського прикордонного загону спільно з співробітниками СБУ, фіскальної служби та Національної поліції затримали на автошляху Платоново – Кіровоград мікроавтобус «Мерседес». Під час огляду авто було виявлено 47 ящиків цигарок з акцизними марками Республіки Молдова. Жодних товаросупровідних документів у водія не було. Тож тютюн вилучено і передано на склад ДФСУ. Попередня сума оцінки сигарет становить понад 420 тисяч гривень.

Максим БОЯР

■ ексклюзивне інтерв'ю

Ольга Богомолець: «Хлопці, які повертаю

Доктор медичних наук, професор, народний депутат, одна з найвідоміших та найавторитетніших жінок України, зайнятість, вона знаходить час для цілої низки благодійних ініціатив, опікується пораненими бійцями та проводить різні соціальні заходи. Ми зустрілися з Ольгою Вадимівною в її офісі. Розмова було визначено заздалегідь. Це – психологічне інтерв'ю, сьогодні є надзвичайно актуальною і для прикордонників, з якими торкнулися й інших не менш важливих для нашого часу тем.

Співкувалася Ольга МІРОШНИЧЕНКО

– Ольго Вадимівно, про психологічну реабілітацію військових почали предметно говорити у зв'язку з війною на сході країни. Поясніть, будь ласка, що таке, власне, психологічна реабілітація та чому вона необхідна?

– Насамперед цей процес потрібно назвати «абілітацією», тому що реабілітація військового неможлива вже по своїй суті. Реабілітація – це повернення до попередньої позиції, чого не буде априорі. Побувавши на війні, наші хлопці стають іншими людьми з іншою шкалою цінностей. І коли вони повертаються у суспільство, процес інтеграції обов'язково має бути двобічним. Тобто, ми не можемо вимагати від військових, щоб вони раптом стали такими, якими були раніше, а маємо бути готовими прийняти їх нинішніми.

– Що означає «іншими людьми»? Для багатьох це звучить якось моторошно?

– На війні вмикаються зовсім інші механізми, яких не було у цивільному житті. Це виживання та реагування на небезпеку. Вони цілком природні і були такими у всі віки. Є загроза – вбий, якщо не вмієш – вб'ють тебе. Ці механізми настільки потужні, що коли борець повертається додому, він не може, наприклад, зупинитися в лісі і просто вийти

Людей якийсь час готують до війни, демобілізацією їх 3–4 тижні мають готувати додому, щоб вони розуміли, які в них зміни.

прогулятися. Він абсолютно інакше дивиться на літак у повітрі, з осторогою реагує на скрипіння дверей чи інший сторонній звук. Він по-іншому дивиться на оточення, у нього свої правила і своя шкала цінностей. І якщо усі ми не будемо готовими прийняти цих людей такими, якими вони стали, то ніяке перебування у військовому шпиталі чи в реабілітаційному центрі не призведе до позитиву. Тому що абілітувати нову людину – людину досвіду та мудрості – має насамперед родина та соціум. При цьому, я вважаю, що наші хлопці, які повертаються з війни, – це нова еліта України. Вони – кращі. Вони готові ризикувати своїм життям заради держави. Вони втрачали побратимів, вони розуміють реальну ціну життя і ціну зради. Вони усвідомлюють, що слово і брехня – дуже різні речі.

– Чи може військовий, який побував на передовій, самостійно повернутися до звичайного життя без чийсь допомоги?

– У мене є один знайомий, який ще у радянські часи був призваний до армії. Він пройшов війну в Афганістані, потім – у Придністров'ї, побував у полоні та був поранений. Він розповів мені, що у якийсь момент переховувався під човном, де лежали дитячі тіла...

І от цей зовсім молодий хлопець повертається додому. Абсолютно сивий. Він каже, що тоді взагалі не розумів цей світ, не міг спілкуватися ні з батьками, ні з однолітками. І зрештою пішов з дому та два роки жив у землянці, а мати раз на тиждень приносила йому їжу. Власне, це й була природна реабілітація, яка його врятувала. Спочатку

ВІЙНА В УКРАЇНІ: ЧОМУ ВІЙНА ВІЙНА, — НОВА ЕЛІТА УКРАЇНИ»

України Ольга Богомолец — керівником і бізнесменом. Сьогоднішні і волонтерських проєктів, гуманітні культурно-просвітницькі ініціати на Крутому Узвозі. Головну тему — реабілітація військових, яка на сьогоднішній день є найбільш актуальною проблемою.

Він завів собаку, потім — корову, потім ще одну. І через декілька років став успішним фермером, а ще через якийсь час — керівником і бізнесменом. Сьогодні, скажу вам, ця людина займає у державі дуже серйозну посаду. Вона пройшла шлях від практично знищеної психіки, але мала у собі сили відновитися. Далеко не кожен має такий внутрішній потенціал, тому багатьом потрібна допомога.

— Як мають діяти у таких випадках рідні?

— Я дуже добре розумію, що відчувають дружини хлопців-ветеранів, тому що мій колишній чоловік, громадянин США, був учасником війни. Я отримала другу психологічну освіту саме для того, аби спробувати налагодити стосунки в родині. Тоді я не знала, що відбувається, і лише тепер зрозуміла, чому за шість років нашого спільного життя, чоловік ніколи не сказав, коли він прийде увечері додому. Тому що повідомити будь-кому про час твого повернення є небезпечним, бо хтось може чекати на тебе по дорозі. І навіть якщо мені зрештою вдавалося витягти з нього цей час, він приходив на годину раніше або на дві пізніше. Вдома не можна було нічого переставляти, бо коли людина бачить якусь зміну, то вважає це загрозою. Такий феномен. І якщо жінки не готові цього прийняти, то стосунки, на жаль, у більшості випадків завершуються розлученням. З іншого боку, я, наприклад, зустрічала родини, де психологічну допомогу, причому абсолютно якісну, надає

... Так само перед підготувати до повернення військовиків права і які обов'язки.

дружина. Фахово з точки зору інтуїції. Вона не йде наперекір, а чітко вибудовує правила і нові стосунки. Практично у неї з'являється новий шлюб. І виявляється, що ця нова для неї людина навіть може бути кращою ніж раніше.

— Що робити тим, у кого з'являються психічні порушення, іноді — дуже небезпечні?

— Війна може провокувати загострення хвороб і серйозні психічні розлади. Такі військові потребують лікування у спеціалізованих закладах та медикаментозної терапії. Вони не можуть самотужки вийти із ситуації, в якій опинилися, і ніякий психолог їм у цьому не допоможе. На сьогоднішній день нами спільно з Українським науково-дослідним інститутом соціальної і судової психіатрії та наркології повністю перекладено протоколи НАТО з психіатричної допомоги тим, хто отримав посттравматичний стресовий розлад. Ці протоколи повністю адаптовані, затверджені Міністерством охорони здоров'я та направлені у всі психіатричні заклади, які сьогодні вже працюють за новою моделлю, розуміючи, як долати посттравматичний стресовий розлад.

— Кажуть, що зарубіжні методики не завжди спрацюють в українських реаліях...

— Будь-яка країна не може на сто відсотків наслідувати чийсь протоколи. Медики і психологи лише отримують знання. Кожен має пропустити їх крізь власний досвід, а вже потім застосовувати на практиці і дивитися на результат. Медицина — не точна наука, це мистецтво. А у мистецтві все потребує змін. Тому усі протоколи мають розглядатися у динаміці. Лікар повинен мати досвід, інтуїцію та бажання вдосконалюватися. А для цього потрібна гідна зарплата. Лікар із зарплатнею у 1 200 гривень, на жаль, сьогодні насамперед думає про те, як знайти приватну практику.

— Багато військових, які повернулися із зони проведення АТО і мають певні проблеми, взагалі не хочуть звертатися по допомогу. Як бути з ними?

— Це справді стосується великої категорії людей, які взагалі не вважають себе нездоровими. Вони вважають, що суспільство нездорове — і я, власне, розділяю їхню позицію. Для цих людей ми спеціально розробили невелику брошуру, яка називається «Програма самоуправління для військового». Це такий собі робочий зошит, який написав американський психолог та ветеран В'єтнамської війни Френк П'юселік, котрий вже протягом двох років проводить в Україні тренінги для фахівців.

Я дуже добре розумію, що відчувають дружини хлопців-ветеранів, тому що мій колишній чоловік був учасником війни. Я отримала другу психологічну освіту саме для того, аби спробувати налагодити стосунки в родині. Тоді я не знала, що відбувається.

Усього він провів сім семінарів для майже півтори тисячі психологів.

Колись Френк працював фельдшером у В'єтнамі. Йому було 20 років, а багатьом пацієнтам, які помирили в нього на руках, — навіть менше. Він розповідав, що після завершення війни його тіло повернули додому за тиждень, а свою голову він повертав назад десятиліттями. Саме тому Френк сьогодні працює у багатьох країнах світу, де ведуться бойові дії, щоб допомогти ветеранам. Весь його досвід викладено у цій книжці дуже просто та зрозуміло. І вона допомагає людині крок за кроком адаптуватися у новому суспільстві та у нових відносинах.

— Де можна отримати таку книжку?

— Ми передали її в усі обласні управління охорони здоров'я й ветеранські організації. Більш того, що брошуру можна скачати і роздрукувати за посиланням http://bogomolets.com/images/metodichka_final_variant.pdf. Усі питання авторських прав узгоджено з Френком П'юселіком. Це має бути настільна книжка для кожної родини учасника бойових дій.

— Ольго Вадимівно, Ви неодноразово наголошували, що демобілізованих військових в жодному разі не можна одразу відпускати додому після завершення служби. Чому?

— Людей якийсь час готують до війни. Так само перед демобілізацією їх 3–4 тижні мають підготувати до повернення додому, щоб вони розуміли, які в них права і які обов'язки. Хлопці спочатку повертаються на полігон, куди до них повинні прийти побратими — вже демобілізовані та підготовлені, а також представники місцевої адміністрації, психологи і психіатри. В цей час їх обстежують на певний перелік захворювань, які можуть нести соціальний ризик, зокрема і для родин. Це — гепатит, СНІД, туберкульоз і венеричні захворювання у тому числі. Все має бути зроблено до того, як людина повернеться в суспільство, і для того, аби вберегти її від додаткових конфліктів. Крім цього, їм мають пояснити, як пройти реабілітацію в госпіталі або як піти на контрактну службу, якщо вони виявлять таке бажання. Цей час має бути витрачено і для того, щоб пояснити, як відрізняється життя в мирній державі від життя під час війни. У багатьох країнах з цих питань запроваджують спеціальні курси. Ми спілкувалися з представниками НАТО, які готові надавати своїх тренерів, а також з фахівцями Ізраїлю, де таку роботу проводять надзвичайно професійно. Адже у них життя людини — найвища цінність.

— Сьогодні, на жаль, виникає багато конфліктів за участю ветеранів АТО. У чому головна причина таких сутичок?

— Такі сутички виникають щодня і з негативним досвідом вже зіштовхувався, мабуть, кожен поліцейський. Головна причина — насильство в родині або якесь хуліганські моменти в громадських закладах. З одного боку поліція намагається виконувати свої обов'язки, а з іншого — ветерани вважають, що поліцейські мають бути на передовій. На перший погляд, це просто непорозуміння. Однак статистика США говорить про інше. У В'єтнамській війні загинуло 58 тисяч американських солдат. Водночас після повернення 62 тисячі протягом десяти наступних років закінчили життя самогубством. За цей період майже половина в'язнів американських тюрем були ветеранами — тобто, героями, які повернулися додому.

— Що потрібно зробити, аби подібного не сталося у нас?

— Дану проблему держава не може вирішити самостійно, це справа насамперед суспільства. Зокрема й через створення організацій та об'єднань ветеранів. У кожній області мають бути ветеранські організації, які координують свою діяльність і спілкуються з місцевими правоохоронними органами. Якщо виникає конфлікт, повинен прийти представник громадської організації і стати між працівником поліції і ветераном, який з тієї чи іншої причини перебуває в неадекватному стані. Потім вони вдвох мають спробувати врегулювати ситуацію.

Чому, власне, виникають депресивні стани? Тому що люди повертаються в соціум, а їм кажуть: ми вас туди не відправляли. Ви хто такі? Чого ви тут у формі ходите? Ми вам нічого не винні. Щоб змінити таке ставлення, у США було розроблено

На війні вмикаються механізми, яких не було у цивільному житті. Це виживання та реагування на небезпеку. Вони цілком природні. Є загроза — вбий, якщо не вмієш — в'ють тебе. Ці механізми настільки потужні, що коли боєць повертається додому, він не може, наприклад, просто прогулятися в лісі.

спеціальну програму. Якщо, наприклад, в аеропорту бачили ветерана війни, усі мали піднятися і аплодувати. Так поступово виховували суспільство, яке мало зрозуміти, що перед ними люди, які захищали гідність держави.

Ще один приклад. Спочатку в США ніхто не хотів брати ветеранів на роботу і багато з них були безробітними. Потім було запроваджено цілу культуру, причому не примусово, а як заохочення. Стало модно працевлаштовувати колишніх військових. І сьогодні вони говорять про те, що ці люди згодом стали ідеальними керівниками. Тому що вже були загартованими, потрібно було лише їх правильно прийняти, а не зганьбити.

Зрештою ми усі маємо усвідомити: скільки б ви не тримали людину в госпіталі — з масажами, лікувальними процедурами з психологами та терапією, якщо вона повертається в соціум, де немає роботи, де незрозумілі ціни і невідомо, що робити далі, ніяка реабілітація не допоможе. Вона буде просто для «галочки».

— Ваша команда опікується низкою соціальних проєктів, аби допомогти учасникам АТО та їхнім родинам. Про співпрацю з Френком

П'юселіком Ви вже розповідали. Які ще ініціативи підтримуєте?

— У нас є цікавий волонтерський проєкт. Щоб підтримувати бойовий дух наших хлопців, ми збрали й видали п'ять томів такої собі «захальної книжечки». У ній зібрано листи воїнам від українських дівчат, жінок, чоловіків та дітей. Кожен лист індивідуальний із зворотною адресою. Їх — десятки тисяч і кожен присвячено солдатові. Тут є вірші, а є просто щирі слова. Ці книжки ми передавали у шпиталі та на передову. У нас навіть вже є декілька історій кохання, оскільки ми вказували імена й електронні адреси авторів листів.

Аби воїни відчували нашу спільну відповідальність, також дуже важливо збереження пам'яті про загиблих. Це — момент істини і момент справедливості. Тому нами було створено благодійну громадську платформу, яка називається «Люди допомагають людям». Її партнерами є Раффайзен Банк Аваль, адвокатське об'єднання «Паритет» і громадська організація «Громадський інформаційний простір».

Написавши у Інтернеті слова «Люди допомагають людям», ви потрапите на портал прямої адресної допомоги родинам загиблих. На даний час тут зібрано перевірену інформацію про понад 200 дітей, які залишилися без батька. До речі, сьогодні в Україні — більше півтори тисячі неповнолітніх, батьки яких загинули на передовій. Є родини, де 4, 5 і 6 дітей. Наша мета — об'єднати світову та українську громаду для справедливої допомоги родинам, які втратили годувальника під час Революції Гідності та в зоні АТО, до того моменту, коли держава зможе гідно підтримувати ці сім'ї. Нам часто ставлять запитання: чому ви залучаєте громаду, адже вони отримують пенсії? Я відповідаю: тому що жодна держава не спроможна зробити те, що може суспільство. Коли у США заходив у найкращу клініку у Бостоні, то бачиш, що вона збудована на благодійні кошти. Нічого поганого немає, коли суспільство та бізнес розділяють відповідальність. Дві тисячі гривень — пенсія від держави, і вважається, що цього достатньо. Я з такою цифрою не погоджуюся. Для дитини сьогодні потрібно мінімум удвічі більше. Тому ця платформа має інформацію про те, яку пенсію вона отримує, і через соціальний калькулятор дораховується сума,

щоб у підсумку виходило чотири тисячі. Таким чином, кожна людина з будь-якого куточка земної кулі через Інтернет може напряму обрати собі родину і допомогти їй.

— Чому було обрано саме такий механізм надання допомоги?

— Цей механізм ми створювали майже рік, оскільки хотіли побудувати систему, де не можна вкрасти. У нас немає фонду. Сайт виглядає дуже просто, але в нього вбудовано систему клієнт-банку. При цьому банк не бере комісійних, бо проєкт некомерційний. Якщо людина хоче перерахувати тисячу гривень, гроші надійдуть на рахунок адресата до копійки. За останні сім місяців вже надійшло 2 мільйони 200 тисяч гривень. І це тільки початок. Коли я розмовляю з родинами, вони кажуть, що для них навіть не так важливо, скільки грошей надійшло, а скільки людей відгукнулося.

Тому я оптимістично дивлюся на майбутнє України. Дуже добре, що ми небаїдуші. Нам нелегко, однак важливо не допускати думок, як усе погано. Потроху, кожен по міліметру, так, дивись, усе поле й засіємо. І дай Боже, щоб ми були готовими до розбудови миру — в серці, в душі і в країні.

ПОДВИГ

*Солдатську долю
неможливо передбачити.
Комусь щастить провести
на війні багато місяців, а
то й років і повернутися
звідти неушкодженим.
Когось наздоганяє осколок
чи куля під час першого ж
ворожого обстрілу. Усі вони
для нас герої, адже ризикнули
життям заради Батьківщини,
заради того, щоби ми з вами
могли спати спокійно, не
прокидаючись від канонад
артилерії або кулеметної
черги. Сьогоднішня розповідь
про останній подвиг старших
сержантів Василя Полякова
та Анатолія Луцка – молодих
веселих хлопців, які свідомо
кинули виклик смерті, не один
раз зухвало дивилися їй у вічі
і перемогли, безстрашно
вивозячи із самого пекла
поранених товаришів. На
жаль, 11 липня 2014 року стало
це однією чорною датою
прикордонного календаря.*

ЖИТТЯ ЗА ПОБРАТИМІВ

Володимир ПАТОЛА

12 червня з розташування Мобільного загону в Києві виїхала на схід зведена застава на трьох БТР-80. У Бердянську підрозділ приєднався до тактичного угруповання «Кордон». Уже 17 червня поблизу населеного пункту Олексіївське відбувся масований мінометний обстріл позицій ТУ «Кордон». Лише серед вартових рубежів було 13 поранених. Тут застава розділилася, один бронетранспортер вирушив на Зеленопілля а два – перебазувалися для конвоювання колон у район пункту пропуску «Успенка». Серед них екіпаж навідника-оператора Василя Полякова, навідника АГС-17 Анатолія Луцка та механіка-водія Володимира Сова.

Автоматичні станкові гранатомети приварювали на броню БТРів за баштою. На такій висоті вони вели вогонь достатньо далеко і прицільно. Але навідник був абсолютно незахищеним, тож цю зброю використовували лише за крайньої необхідності. Втім, незважаючи на ризик, «зеленим кашкетам» катастрофічно не вистачало вогневої потужності, особливо крупнокаліберної зброї, тому практика приварювати до броні АГС була поширена.

– Ми конвоювали колони, привозили поповнення, інших забирали, доставляли боєприпаси. За весь час провели 33 колони, – розповідає Володимир Сова. – Щастило. Нам не траплялися фугаси, обстріли. Усі хотіли їхати з нами. Думали, що маємо якісь амундети. Їдемо по дорозі – там розбита машина, там чорне згаріще. Але ми проїжджали без пригод.

*Доповісти командирю про обстановку Василь не встиг.
«Толіка вже немає», – такими були останні слова героя.*

Толя Луцко захоплювався мотоциклами, на дозвіллі обслуговував власний байк. Тепер же спеціальні рукавиці використовував як тактичні, а досвід і знання – для справи. Василь Поляков майже весь час проводив біля машини, коли виникала вільна хвилинка – допомагав молодим недоповідним сусідам-танкістам налаштувати зенітний кулемет. Ще курсантом навчального центру він вразив інструкторів своєю старанністю, відповідальністю і компетентністю. Василь досконало знав техніку та озброєння. Пізніше в Бортничках саме старшому сержанту Полякову довірили налагоджувати і приводити до робочого стану озброєння усіх чотирьох бронетранспортерів мобільної застави. Тепер він практично не відходив від бойової башти, адже підтримка його власного КПВТ (14,5-міліметровий крупнокаліберний кулемет) могла в будь-який момент знадобитися товаришам.

– На «Успенці» вдень два БТРи стояли в одному місці поряд – розповідає офіцер «Алекс», який виконував обов'язки командира бронегрупи. – Працювали ворожі безпілотники, російські спостерігачі під виглядом цивільного населення оглядали позиції з дороги. На ніч ми розвели бойові машини. Почався обстріл. Точно у місця, де вони стояли, приземлилися дві міни. Ми почали відповідати. Під час бою в іншому БТРі заклинив КПВТ. Там навідник-оператор не міг самостійно усунути затримку. А ворожі міни лягають. Екіпажі зв'язалися по радіо і з'їхалися. Володя Сова зніс стовп, який заважав руху. Василь перебіг у сусідній БТР, просто під обстрілом усунув затримку кулемета і повернувся на своє місце. Бойові машини знову роз'їхалися, зайняли свої позиції й добряче «насіпали» ворогу з двох стовпів.

Однак під час оборони пункту пропуску «Довжанський» вартові рубежів мали значні втрати. Для підсилення туди перекинули бронетранспортери з «Успенки». Їм визначили ділянку оборони. Почалися виснажливі щоденні обстріли, життя під постійним вогнем. Артилерія і міномети били здебільшого з території Росії. Протитанковий рів уздовж кордону бойовики використовували як укриття і хід сполучення, щоби підійти та завдати нищівного удару зі стрілецької зброї чи гранатометів у найважчий момент. Стріляти по російській території було заборонено. Це загрожувало початком повномасштабної війни.

– Ніяких даних про втрати противника ми не мали, – згадує «Алекс». – Взагалі не знали, хто нас обстрілював. За кордон не стріляли. Зведений підрозділ – наш та арміїців – стояв безпосередньо на передньому краї. Його прикривали мінометники

та артилеристи. Корикування вогню проводили так, щоби не було розривів на російській території. Розліг осколків 120-міліметрового міномета – до 200 метрів. Відповідно ближче ніж за 200 метрів до кордону з української сторони вогонь не вели. З кулеметів трасуючими кулями не стріляли. У Росії з суміжної сторони стояли військові табори: артилерійські підрозділи, танки, піхота, десантники. На нас незаконні формування полювання не вели, прямих атак зі сторони України не збуло. Працювали професійні російські військові зі своєї території.

– 10 червня ми вивезли на трьох БТРах наряд Білгород-Дністровського мобільного підрозділу, – згадує «Алекс». Висадивши пішу засідку, ми поїхали в село, провели там демонстративні дії. О 17-18 годині, коли поверталися, почався обстріл позицій біля пункту пропуску. Бив міномет. Усі залягли в укриття. В цей час ворог виставив про-

титанкові керовані ракетні установки (ПТРК) і відкрив прицільний вогонь по бронетехніці. Пуском з посадки спалили бойову машину піхоти 72-ої бригади Збройних Сил, інша ракета влучила в бліндаж. Це тактика регулярних десантних підрозділів – не піхоти чи, тим більше незрозумілих «шахтарів». У бліндажі були п'ятеро прикордонників і п'ятеро бійців Збройних Сил. Усі вони отримали поранення. Анатолій Луцко, Василь Поляков і Володимир Сова в цей час були у таборі зі своїм БТРом. Не маючи зв'язку з командуванням, вони прийняли рішення миттєво – поїхали на територію пункту пропуску до розбитого бліндажа і забрали поранених. Усе це під прицільним вогнем мінометів і протитанкових засобів, перед якими захист бронетранспортера безсилий. Коли поверталися – просто біля них розірвалася протитанкова ракета. Завдяки своїй відчайдушній хоробрості екіпаж БТРа врятував життя 10 наших військових.

Ранок 11 липня традиційно почався обстрілом о третій годині ночі. За триста метрів від бліндажа прикордонного екіпажу на пагорбі була окрема позиція, де тримали оборону військовослужбовці Збройних Сил. Їхня БМП за декілька днів до того підірвалася на міні і хлопці працювали без броні як вогнева точка піхоти. Звідти по радіостанції передали, що на пагорбі поранений – потрібна броня для евакуації. Артилерійський вогонь з Росії не припинявся. Старший сержант Поляков дрімив у кріслі навідника БТР, як завжди біля кулемета на випадок несподіваного бою. Раптово навкруги почали гриміти вибухи снарядів, розірвалася відчасом радіостанція. Серед вогняного пекла Василь пересів за кермо і під'їхав до бліндажа, де ночували Анатолій Луцко та Володимир Сова. За мить вояки були в бойовій машині. Механік-водій старший сержант Сова зайняв своє місце за кермом, навідник-оператор Василь Поляков – пересів на своє за кулемет. Прориватися довелося з боєм. Сова вів БТР, намагаючись

рухатися мертвими зонами, які б не прострілювалися ворогом, ривками добрався до капоніра. Звідси відстрілялися по «нулю» та протитанковому рову, де причаївся ворог і вирушили до пагорба.

Оцінивши обстановку, екіпаж спробував зв'язатися по радіостанції з групою бійців, яка просила допомоги, але марно – трьох арміїців, відірваних від своїх, після поранення товариша почала охоплювати паніка. БТР під'їхав ближче, за двадцять метрів Василь та Анатолій почали кликати побратимів. Зрештою Василь Поляков вийшов з машини та поповз за пораненим. Його місце за кулеметом зайняв Анатолій Луцко. Поляков швидко знайшов секрет арміїців і спробував винести пораненого. Вже по дорозі зрозумів, що той загинув. У цю мить, найімовірніше з тилу, звідки раніше не було особливої вогневої активності, стартувала ракета ПТРК. Вона влучила в борт просто під баштою, кумулятивний струмінь пропалив броню наскрізь. Анатолій Луцко загинув на місці. Двигун ще працював. Незважаючи на сильну контузію, Володимир Сова намагався включити передачу, щоби вивести

машину з точки обстрілу, але марно: БТР був пошкоджений надто сильно. Тоді прикордонники піднялися на пагорб і зайняли оборону разом з бійцями Збройних Сил, викликаючи по радіостанції підмогу.

Бійці мобільного загону (позивні «Фелікс», «Алекс», «Тоха», «Мітла», «Саша» та ін.) кинулися на допомогу товаришам пішки, намагаючись триматися в мертвих зонах. Почали кликати Сову та Полякова. Ті зорієнтувалися на звук і разом з бійцями ЗСУ попрямували до них. Володимир повз кушами. Василь – рвонув пагорбом і прибув на зустріч першим. Доповісти командирю про обстановку Василь не встиг. «Толіка вже немає», – такими були останні слова героя. У цю мить його життя обірвав постріл ворожого снайпера.

Ворог відкрив по групі шквальний вогонь. Чути було розриви зарядів ПТРК. Товариші з табору намагалися прикрити вогнем мінометів. На допомогу прибув танк підрозділу ЗСУ. З боєм, серед розривів снарядів і свисту ворожих куль, прикрившись бронєю, ті, хто залишався серед живих, прорвалися до основних позицій на пункті пропуску «Довжанський».

Старшого сержанта Володимира Сова нагороджено медаллю «Захиснику Вітчизни», старших сержантів Василя Полякова та Анатолія Луцка – орденом «За мужність» III ступеня посмертно. 12 лютого 2016 року рішенням Дмитрівської сільської ради Кирилівського району Донецької області іменем старшого сержанта Василя Полякова названо вулицю.

Побратими Василя Полякова та Анатолія Луцка сьогодні в строю. Ніхто з них не звільнився, не демобілізувався. Вони і сьогодні готові виконати бойовий наказ. Час не притупить болю рідних і близьких, але пам'ять про людей, які без вагань приймали важке, смертельно небезпечне рішення і поспішали на допомогу залишитися в наших серцях назавжди.

■ кадри

П'ята хвиля мобілізації:

бойових втрат немає, кожен п'ятий призваний підписав зі Службою контракт

24 червня Президент України Петро Порошенко підписав Указ про звільнення в запас військовослужбовців, так званої, п'ятої хвилі мобілізації. Цим документом передбачена низка організаційних заходів щодо процедури звільнення та забезпечення у визначені терміни цих вояків усім необхідним згідно з діючим законодавством. Редакція газети звернулася до відповідних управлінь Адміністрації Держприкордонслужби з проханням роз'яснити порядок заходів, пов'язаних з реалізацією цього Указу Глави Держави.

Андрій КУЧЕРОВ

Начальник відділу організації проходження служби рядовим, сержантським, старшинським складом та комплектування управління кадрового менеджменту полковник Олексій ХАРЧЕНКО:

– В організаційному плані у прикордонного відомства немає проблем з реалізацією Указу Президента. На його виконання 28 червня був виданий відповідний наказ Голови Держприкордонслужби, у якому чітко зазначено, які практичні заходи повинні провести органи служби щодо забезпечення звільнення у визначені терміни цієї категорії військовослужбовців. Планується здійснити цей процес протягом липня в три черги: перша – з 3 по 8, друга – з 11 по 15, третя – з 18 по 22 число (вона вважається резервною). І практичний процес уже пішов. Ліва частина звільнення цих мобілізованих припадає на Східне та Азово-Чорноморське регіональні управління.

Якщо говорити про кількість людей, то упродовж п'ятої хвилі мобілізації до підрозділів Служби протягом квітня-червня 2015 року було скеровано 1140 військовослужбовців. Ця цифра порівняно з іншими мобілізаційними хвилями є для відомства не великою. Наприклад, протягом попередньої (четвертої хвилі – редакція) до прикордонного відомства було направлено близько п'яти тисяч осіб. Вони були звільнені вчасно в передбачені законодавством терміни. Тобто відповідний досвід у нас є.

До речі, додому після демобілізації поїде 818 осіб, невелика кількість військовослужбовців з різних об'єктивних причин (стан здоров'я, сімейні обставини тощо) була достроково звільнена і відправлена додому.

Серед призваних навесні минулого року, понад 200 осіб вирішили підписати контракт і продовжити службу у лавах відомства. Іншими словами, кожен п'ятий. Це гарний показник. Бажаючих залишитися на службі стало значно більше, коли практично була ліквідована диспропорція в грошовому забезпеченні військовослужбовців-прикордонників порівняно зі Збройними Силами та Національною гвардією. Якщо ж вийти за рамки п'ятої хвилі, то зазначу, що з початку року з Державною прикордонною службою підписали контракт близько 1200 мобілізованих. А наостанок варто сказати, що бойових втрат серед військовослужбовців, які зараз звільнятимуться, за час служби в зоні АТО не було.

Після демобілізації цієї категорії службу продовжують 2,5 тисячі прикордонників, яких було призвано під час шостої хвилі.

* * *

Начальник організаційно-нормативного відділу фінансово-економічного управління полковник Віталій ПИЛЬТЯЙ:

– Держава має низку фінансових зобов'язань перед мобілізованими військовослужбовцями, які зараз звільняються. Їм буде виплачено одноразову грошову допомогу в розмірі 4 відсотків місячного грошового забезпечення за кожен повний календарний місяць служби, але не менше 25 відсотків місячного грошового забезпечення. Це визначено постановою Кабінету Міністрів від 17 вересня 2014 року № 460. Крім того, цим військовослужбовцям на момент звільнення повинна бути нарахована грошова компенсація за невикористану основну відпустку, якщо цей факт мав місце. Це передбачено Законом України

«Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Окремо хочу відмітити виплату, яка здійснюється тим мобілізованим військовослужбовцям, що підписали контракт з прикордонним відомством. У цьому випадку їм надається одноразова грошова допомога. Рядовому складу – вісім мінімальних зарплат, сержантському та старшинському – дев'ять, особам офіцерського складу – десять. Ця виплата визначена постановою Кабміну від 7 листопада 2007 року № 1294.

* * *

Начальник відділу речового забезпечення управління матеріального забезпечення Департаменту ресурсного забезпечення полковник Андрій КОХАН:

– Норми речового забезпечення мобілізованих військовослужбовців у Держприкордонслужбі чітко регламентовані відповідними наказами. Що стосується п'ятої хвилі, то прикордонники будуть звільнені у військовій формі, яку носять сьогодні. Крім того, відповідно до наказу Голови Служби військовослужбовець забезпечений 17 предметами відповідного обмундирування, яке залишиться в його власності після звільнення. А ті, хто служили у загонах морської охорони, матимуть до 20 таких речей. Необхідно зауважити, що тип обмундирування залежить від сезону звільнення. Звичайно, що взимку це не може бути літній варіант форми та навіпаки.

Стосовно планового забезпечення речовим майном під час проходження служби мобілізованими, то варто зауважити, що ці процеси здійснювалися за графіком. Вживалися всі заходи, щоб кожен військовослужбовець на 100 відсотків мав все належне від держави. ■

■ офіційно

Звернення Головної військової прокуратури до військовослужбовців, які самовільно залишили місце служби

Останнім часом у засобах масової інформації поширюються недостовірні відомості про переслідування значної кількості військовослужбовців, які брали участь у зоні проведення АТО.

Головна військова прокуратура роз'яснює та повідомляє, що всі кримінальні провадження про самовільне залишення військовослужбовцями місця служби зареєстровані виключно на підставі письмових повідомлень про це командування частин і підрозділів відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

Самовільне залишення військової частини або місця служби (стаття 407 Кримінального кодексу України) становить закінчений склад злочину з моменту залишення військової частини і триває протягом усього періоду, поки особа, про яку командування повідомило правоохоронним органам, не буде затримана або не з'явиться із зізнанням.

Переховуючись від слідства, військовослужбовець не зможе уникнути кримінальної відповідальності за скоєний злочин. Більш того, продовжуючи свою протиправну поведінку, така особа з кожним днем лише обтяжує свою вину і створює ситуацію, яка в майбутньому може унеможливити застосування судом більш м'яких заходів кримінального впливу у межах передбаченої законом санк-

ції, більш м'якого покарання ніж передбачене законом або звільнення від кримінальної відповідальності.

Навіпаки, зізнання, щире каяття або активне сприяння розкриттю злочину законодавець вважає обставинами, які пом'якшують покарання, і в обов'язковому порядку повинні бути враховані як державним обвинувачем, так і судом під час винесення вироку (стаття 66 Кримінального кодексу України). Також у кожному конкретному випадку до уваги беруться всі причини та умови, що фактично спричинили залишення військовослужбовцем частини, включаючи збіг негативних сімейних обставин, наявність позастатутних відносин тощо.

Водночас звертаємо увагу, що розшук Національною поліцією України військовослужбовців, які ухиляються від проходження служби, здійснюється в обов'язковому порядку виключно після повідомлення про такий факт командування частини, незалежно від попередніх бойових і воєнних заслуг конкретних осіб, а також терміну їх перебування поза межами військової частини. Злісне уникання відповідальності суттєво погіршує становище таких осіб, викликає кваліфікацію їх дій за іншою частиною вказаної статті Кодексу та, як наслідок, тягне за собою більш суворе покарання.

Військові прокурори звертаються до усіх військовослужбовців, які самовільно залишили військову частину або місце служби, з пропозицією скористатися шансом повернутися до повноцінного життя

і добровільно звернутися до найближчої військової прокуратури із зізнанням та поясненням причин відсутності на службі. У такому випадку, за відсутності тяжких наслідків або фактів вчинення інших злочинів, застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у ході досудового слідства ініційовано не буде.

Закликаємо батьків, друзів, родичів військовослужбовців допомогти своїм близьким людям виправити свою, можливо, найбільшу помилку у житті, перестати переховуватися від слідства і відкрити для себе майбутнє. ■

У разі виникнення питань просимо звертатися за телефонами та адресами:

044-243-44-30 (Головна військова прокуратура Генеральної прокуратури України, 03186, м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2а);

044-285-44-61 (Військова прокуратура Центрального регіону України, 01014, м. Київ, вул. Петра Болбочана, 8);

048-743-30-02 (Військова прокуратура Південного регіону України, 65012, м. Одеса, вул. Пироговська, 11);

032-233-31-18; 032-239-8259 (Військова прокуратура Західного регіону України, 79058, м. Львів, вул. Клепарівська, 20);

044-576-97-00 (Військова прокуратура Дарницького гарнізону Центрального регіону України, 02093, м. Київ, вул. Поліська, 28).

■ благодійність

Рука допомоги

У колонній залі Київської держадміністрації відбувся благодійний концерт на підтримку родин, які втратили годувальника під час проведення АТО. Підтримати сім'ї полеглих українських воїнів приїхали виконавці та митці з восьми країн світу, благодійники та меценати.

Аліна ДАНИЛЮК

Прикордонники також не залишилися осторонь благодійної акції. Зокрема, військовослужбовці 10-го мобільного загону, ОКПП «Київ» та Окремої комендатури охорони і забезпечення прийшли допомогти дітям полетілих побратимів.

Цей захід було організовано Міжнародним благодійним бардівським арт-марафоном «Краплі добра», американським мистецьким клубом «Странники», українською благодійною платформою «Люди допомагають людям» і за сприяння Київської міської державної адміністрації.

Під час благодійного вечора кожен охочий мав змогу зробити пожертву на допомогу дітям, батьки яких загинули під час бойових дій, або ж обрати родини та взяти її під постійну опіку. За попередніми даними, в Україні внаслідок АТО 1500 дітей втратили батька чи матір. Крім того, відбулася акція «Зігрій». Кожен учасник мистецького дійства отримав маленьке сердечко, на якому викарбуване ім'я загиблого захисника України і пряме посилання на профіль родини на платформі «Люди допомагають людям», через яку можна допомогти сім'ям загиблих героїв.

Варто зазначити, що громадська платформа «Люди допомагають людям» протягом першого півріччя 2016 року вже збрала благодійної допомоги на суму майже 1,2 млн. гривень, яку було розділено між 187 родинами вояків, які віддали своє життя за Україну. ■

■ від щирого серця!

Вітасмо з черговою сходиною життя – 34-річчям майора В'ячеслава КАТЕРИНИЧА, начальника відділу внутрішньої безпеки Сумського прикордонного загону. Зичимо міцного здоров'я, завзяття, родинного затишку, благополуччя. Хай доля дарує радість та успіхи в справі життя – охороні державного кордону України, а Бог благословляє на добро та мир!

Нехай цвітуть під небом синьookим
Ще довго дні твої й літа,
А радість твоя – чиста і висока
Щоденно до оселі заверта!
Бажасмо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім.
Нехай у серці розкошує літо
І соняхом квітує золотим!

З любов'ю мама, брат з родиною, рідні

■ зірки на погоні

від 28 червня 2016 року №583-ос

полковник
по Головному аналітичному центру Державної прикордонної служби України
підполковнику РОМАНИШИНУ Руслану Ігоровичу

від 29 червня 2016 року №595-ос

підполковник
по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору ДРАПКИНУ Андрію Анатолійовичу

від 30 червня 2016 року №600-ос

підполковник
по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору БУЧКОВСЬКОМУ Олексію Володимировичу
майору КОЛОМІЙЧУКУ Олександр Михайловичу
майор
по 130 головному центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації Державної прикордонної служби України
капітану БРУХАНДІ Валентину Вікторовичу

від 1 липня 2016 року №607-ос

підполковник
по Південному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору ЛУЖАНСЬКОМУ Олександр Вікторовичу

по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору БАЙДИЧУ Андрію Олександровичу

майору ГЛАДУШУ В'ячеславу Валентиновичу
майору ГНАТИШИНУ Максиму Володимировичу

майору НИКОЛЕНКУ Андрію Миколайовичу
по Західному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

майору ВАСИЛЕНКУ Олексію Михайловичу
по Південному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

капітан 1 рангу
полковнику КУРБАНОВУ Ігорю Тельмановичу

підполковник
капітану 2 рангу ГУЗЕНКУ Сергію Васильовичу

Управління кадрового менеджменту АДПСУ

■ футбол на кордоні

Луцький «Ветеран» – чемпіон!

Днями стадіон Луцького прикордонного загону приймав незвичних гостей. Прикордонники Волині та Рівненщини зустрілися для проведення чергових спортивних змагань, які проходять у рамках спартакіади Державної прикордонної служби. Цього дня військові випробували себе у міні-футболі.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

років. Усі її учасники вже на пенсії, проте свого часу вони служили у Луцькому прикордонному загоні. Генерал-лейтенант у відставці, перший командир Луцького прикордонного загону і капітан команди «Ветеран» Аркадій Яворський зауважив, що приємно радує той факт, що практично всі підрозділи представили свої команди. А професійний рівень від гри до гри стає все кращим.

– У фіналі наша команда грала із командою «Вичівка» (яка, до слова, прогала першу гру

старшим колегам з рахунком 7:0), а тепер ми з ними зустрілися у фіналі. Проте ця команда все ж мала великі шанси стати чемпіоном турніру, – сказав Аркадій Яворський та наголосив на важливості подібних змагань. – Тут проявляються ті якості, які потрібні будь-якому військовому, – колективна гра з бажанням перемогти, необхідність проявити свої волю, психологічні, фізичні якості, що в комплексі допомагає нести службу, – з усмішкою зауважив капітан переможців.

Загалом наприкінці турніру переможців, команду «Ветеран», срібних (ВПС «Вичівка») і бронзових призерів (ВПС «Дубровиця») нагородили кубками та грамотами, а кращі гравці – бомбардир, голкіпер і захисник – теж отримали нагороди.

Зауважимо, що ці змагання були відбірковими перед чемпіонатом Державної прикордонної служби в Чернівцях. За їх результатами кращі гравці-прикордонники візьмуть участь у змаганнях з міні-футболу в серпні під час проведення днів добросусідства у Польщі. ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 48407
Наклад: 3500 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net